

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Datum 2008-01-18
Dnr 32-2007-0660

Styrning och uppföljning av utgifter på sakanslag

Rikskontrollen har som ett led i den årliga revisionen av Naturvårdsverket (NV) granskat styrning och uppföljning av att myndigheten följer 5§ anslagsförordningen (1996:1189) och regleringsbrevets villkor vid avräkning av utgifter på sakanslag. Granskning har utförts på verksamhetsstaben och på Naturresursavdelningen.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Rikskontrollen vill fästa NV:s uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Rikskontrollen önskar information senast 2008-03-03 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Avräkning av utgifter på sakanslag

Huvuddelen av de medel som NV disponerar erhålls i form av s.k. sakanslag. Anslagsförordningen (1996:1189) reglerar hur anslagen får användas. Av 5 § framgår att:

"En myndighet som tilldelats ett anslag eller post har rätt att enligt gällande villkor och bestämmelser använda statens medel för de ändamål som anslaget avser."

Av ESV:s föreskrifter till 5§ anslagsförordningen framgår vidare att:

"Om regeringen inte har beslutat annat, skall en myndighets samtliga utgifter för verksamheten, inklusive utgifter för hantering av utbetalning av transfereringar, belasta myndighetens förvaltningsanslag."

Med stöd härav har regeringen i regleringsbrevet för 2007 formulerat ett stort antal villkor som reglerar för vilka ändamål som olika anslag får användas. Villkoren avser i varierande omfattning och med varierande formuleringar för de olika sakanslagen såväl utgifter för bidrag som utgifter för verksamhet eller utgifter för investeringar.

Rikskontrollens granskning av utgifter på anslag 34:2 ap.1 och anslag 34:3 ap.2, bekräftar att NV har avräknat sakanslagen med utgifter för viss verksamhet. Vid granskning av utgifter som avräknats anslag 34:3 ap.2, kostnader för investeringar för naturvård och skötsel av skyddade områden m.m., noteras att av utfallet på 1 277 mnkr per 2007-10-04, avsåg 107 mnkr kostnader för verksamhet (personal, lokaler, övrig drift och avskrivningar) exklusive intrångsersättningar. För vissa av dessa utgifter är det tydligt att avräkningen har gjorts i enlighet med regleringsbrevets villkor. I andra fall är

regleringsbrevets villkor så otydliga att det inte går att avgöra om anslaget har avräknats i enlighet med 5§ anslagsförordningen och regleringsbrevets villkor. Granskningen visar exempelvis att NV har avräknat anslaget med utgifter för räntor och avskrivningar avseende myndighetens IT-system, utgifter för logi- och resekostnader samt med utgifter för information, PR och reklam. Denna typ av utgifter betraktas vanligtvis som utgifter för verksamhet och ska då belasta myndighetens förvaltningsanslag (anslag 34:1). Vid granskning av utgifter på anslag 34:2 ap.1 har liknande iakttagelser gjorts.

NV har inte fastställt regler och anvisningar för vilka utgifter som får belasta sakanslag. Det finns dock en muntlig regel, som innebär att personal- (kontoklass 4) och lokalkostnader inte får belasta sakanslagen, om det inte explicit framgår av regleringsbrevets villkor. Denna muntliga regel är inte tillräcklig, dels för att regler alltid ska dokumenteras, dels för att det även kan finnas andra typer av utgifter som bör belasta myndighetens förvaltningsanslag.

Vilka utgifter för verksamhet som ska avräknas sakanslag avgörs normalt av respektive enhetschef. Ledningen har inte fastställt regler eller anvisningar för tillämpningen av anslagsförordningen varför risk finns för att olika personer gör olika bedömningar. Avsaknad av dokumenterade regler och anvisningar ökar risken för att utgifter avräknas sakanslagen i strid med anslagsförordningen och villkoren i regleringsbrevet.

Rekommendation:

NV bör, med beaktande av kraven i anslagsförordningen och regleringsbrevets villkor, fastställa tydliga regler och anvisningar för vilka utgifter som får finansieras med sakanslag och vilka utgifter som ska finansieras med förvaltningsanslaget.

Uppföljning av utgifter på sakanslag

NV redovisar inte utgifter mot respektive villkor enligt regleringsbrevet. Undantag är finansiella villkor, där NV löpande följer upp utfallet. Konsekvensen är att NV varken kan visa eller har förutsättningar för att följa upp hur utfallet på resp. sakanslag fördelar sig enligt regleringsbrevets villkor.

Riksrevisionen har tagit del av NV:s löpande uppföljningar av ekonomi och verksamhet. Granskningen visar att uppföljning av verksamheten är väl utformad. Vad gäller den ekonomiska uppföljningen görs en relativt noggrann uppföljning av intäkter och utgifter på förvaltningsanslaget (anslag 34:1). Uppföljning och analys av utgifter på sakanslagen är däremot inte lika utvecklad och omfattar på verksnivå endast uppföljning av ackumulerade

utgifter för respektive anslagspost. På enhetsnivå sker en månatlig uppföljning av sakanslagen för att ge återkoppling mot verksamhetsplan och budget. Uppföljningen är dock inte upplagd för att visa hur utfallet fördelar sig enligt regleringsbrevets villkor.

Rekommendation:

NV bör vidta åtgärder och införa rutiner för uppföljning av att utgifter på myndighetens sakanslag används i enlighet med regleringsbrevets villkor.

Ansvarig revisor Christina Fröderberg har beslutat i detta ärende.
Medverkande revisor Stefan Andersson har varit föredragande.

Christina Fröderberg

Stefan Andersson

Kopia för kännedom:

Miljödepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen